

NOTAT

9. september 2010

ERSTATNINGSFORHOLD VED DØDSFALD

Resumé

Hvis ansatte i forsvaret dør som følge af arbejdsulykker, skal sagerne vurderes i forhold til tre regelsæt:

1. De almindelige arbejdsskadesikringsregler,
2. forsvarets særlige erstatnings- og godtgørelsesordning samt
3. statens gruppelivsordning.

Erstatning til pårørende efter arbejdsskadereglerne forudsætter, at der er et forsørgertab.

Erstatning efter forsvarets særlige erstatnings- og godtgørelsesordning forudsætter, at dødsfaldet er sket under deltagelse i internationale missioner med konfliktforebyggende, fredsbevarende, fredsskabende, humanitære eller tilsvarende opgaver.

De almindelige arbejdsskadesikringsregler

Lov om arbejdsskadesikring gælder for alle arbejdsskader, hvad enten de finder sted i internationale missioner eller herhjemme. Arbejdsskadestyrelsen træffer afgørelse om, hvorvidt en skade kan karakteriseres som en arbejdsskade.

Ved dødsfald som følge af en arbejdsskade tager Arbejdsskadestyrelsen stilling til, om der skal udbetales erstatning for forsørgertab og overgangsbetøb. Erstatningsberettigede efterladte kan få udbetalt forsørgertabserstatning og overgangsbetøb efter reglerne om arbejdsskadesikring.

Efterladte berettigede til erstatning for forsørgertab er:

- Ægtefælle eller samlever (som udgangspunkt samlevende i mere end to år)
- Børn, som afdøde havde forsørgelsespligt overfor
- Andre personer, som afdøde helt eller delvist forsørgede

Det afgørende for udbetaling efter arbejdsskadesikringsreglerne er således, at der er tale om et forsørgertab. Erstatningens størrelse afhænger af afdødes indkomst.

Forsvarets særlige erstatnings- og godtgørelsesordning

Forsvarets særlige erstatnings- og godtgørelsesordning gælder ved skader og dødsfald, der er sket under deltagelse i internationale missioner med konfliktforebyggende, fredsbevarende, fredsskabende, humanitære eller tilsvarende opgaver.

Ordningen gælder også ved skader, der er sket i fritiden fx sportsulykker eller dødsfald af naturlige årsager fx en blodprop.

Baggrunden for den særlige erstatnings- og godtgørelsesordning er, at det kan være svært eller helt umuligt for de udsendte at tegne private ulykkes- eller livsforsikringer, der dækker under ophold i missionsområderne. Med den særlige erstatnings- og godtgørelsesordning er forsvarets udsendte og deres pårørende sikret udbetaling af erstatning for skader eller dødsfald som følge af ophold i missionsområder.

En tilsvarende ordning gælder for statsansatte, der er på tjenesterejser til krigszoner og risikoområder som defineret på den risikoliste, som findes på Europæiske Rejseforsikrings hjemmeside.

Ved tab af forsørger ydes der 2.426.000,- kr. i 2010-satser.

Ved tab af ikke-forsørger ydes der 1.216.500,- kr. til afdødes bo i 2010-satser.

Statens gruppelivsordning

Staten har en gruppelivsordning, der gælder dødsfald både i Danmark og under internationale missioner. Den gælder dødsfald sket som følge af arbejdet, ved ulykker i fritiden eller ved naturlig død. Personkredsen omfatter tjenestemænd m.fl. samt visse overenskomstanstatte, der ikke har en gruppelivsordning tilknyttet deres pensionsordning. Livsforsikringssummen udbetales til nærmeste pårørende, medmindre andet er aftalt.

Forsikringssummen er fastsat i Personalestyrelsens cirkulære til 300.000,-.

Ikke mulighed for kulancemæssige erstatninger

Det fremgår af Finansministeriets budgetvejledning, at statslige institutioner kun må afholde udgifter, der er hjemlet ved lov, aktstykke eller sagsanlæg, hvor det er sikkert, at der vil ske domfældelse. Det er specifikt nævnt, at staten ikke må give kulancemæssige erstatninger.

Eksempler på sager, hvor forsvarets særlige erstatnings- og godtgørelsesordning ikke har fundet anvendelse

Ved en ulykke i februar 2009 omkom tre af flyvevåbnets ansatte under transport fra Flyvestation Karup til Skive Kaserne. Der var tale om arbejdsulykker. Den afdøde X var ugift, havde hverken samlever eller børn og forsørgede ikke andre. Efter arbejdsskadesikringsreglerne blev der hverken udbetalt forsørgertabserstatning eller overgangsbetøb. Forsvarets særlige erstatnings- og godtgørelsesordning fandt ikke anvendelse, da dødsfaldet var sket i Danmark. Beløbet fra statens gruppelivsordning blev udbetalt til boet.

I forbindelse med en sejlads i Nordatlanten i december 2006, hvor en kutter var gået på grund, omkom Y. Han efterlod sig et barn, han var forsørger for. Der blev udbetalt forsørgertabserstatning til barnet, eftersom der var tale om en arbejdsulykke. Der blev ikke udbetalt erstatning fra forswarets særlige erstatnings- og godtgørelsesordning, da dødsfaldet ikke var sket under udsendelse til en international mission med konfliktforebyggende, fredsbevarende, fredsskabende, humanitære eller tilsvarende opgaver. Der blev udbetalt beløb fra statens gruppelivsordning.